

VIA 13. VALORS, IDEES, ACTITUDS.
REVISTA DEL CENTRE D'ESTUDIS JORDI PUJOL.
SETEMBRE DEL 2010. BARCELONA
VIA 13. VALUES, IDEAS, ATTITUDES.
JOURNAL OF THE CENTRE OF STUDIES JORDI PUJOL.
SEPTEMBER, 2010. BARCELONA

Aquesta és una publicació d'ample abast en ciències socials i polítiques, del nostre àmbit lingüístic, i aquest número inclou –monogràficament– algunes col·laboracions notables, envers els sistemes educatius, que cal considerar des de la Psicologia social de l'educació.

Com ara la de Juan Carlos Tedesco, dedicada a «L'educació i la construcció de societats més justes», on l'exministre d'educació argentí i exdirector de l'Oficina Internacional d'Educació de la UNESCO, denuncia que el nou capitalisme presenta un índex molt baix de solidaritat, ja que està tot –també els sistemes educatius– condicionat i definit per l'economia i on no hi ha possibilitat d'inclusió social sense una educació de qualitat. I conclou que només en el context de societats justes és possible dissenyar –i posar en pràctica– una escola integradora, capaç de donar una resposta adient a les exigències del món d'avui... i de demà.

D'altra banda, Francesc Pedró –del Centre de Recerca i Innovació Educativa de l'OCDE (París)–, analitza les «Tendències internacionals en polítiques educatives» i ho fa des dels paràmetres:

- Avaluació i autonomia dels centres.
- Avaluació i personalització de l'aprenentatge.
- Avaluació i suports docents.

Tot i advertir-nos que, en la dèria d'emfatitzar la qualitat del procés educatiu, hi ha el risc d'oblidar l'esforç i l'exigència.

En el «Canvi de model educatiu», Enric Roca –coordinador d'Edu21– fa la proposta d'un nou paràmetre pedagògic que anomena «model comprensiu multisuports» que, òbviament, exigeix un canvi de perspectiva global, incloent-hi la desestatalització de sistemes educatius proclius a reproduir el propi model d'estat i prioritzant els processos vitals d'autorealització, de benestar psicològic i emocional i l'assumpció de valors personals i col·lectius. I això s'ha de traduir en noves estratègies organitzatives i didàctiques de distribució de temps i espais, amb la recursivitat ineludible de les TIC –tecnologies d'informació i comunicació–. Tot això ens menaria a un paradigma més holístic i sistèmic amb profunda revisió –no cal dir-ho– dels *currícula* actuals.

Altrament, en la investigació de Xavier Elzo –sociòleg de la Universitat de Deusto– sobre la «Diversitat de famílies davant l'educació dels fills» s'ana-

litza la multiplicitat de nuclis familiars i es classifiquen en els quatre grups següents:

- Família extravertida progressista.
- Família introvertida conservadora.
- Família conflictiva.
- Família convivencial harmònica.

A cada grup se li atribueixen unes notes descriptives i uns posicionaments envers l'educació dels fills, amb els subsegüents resultats acadèmics i de socialització.

Finalment –i entre algunes col·laboracions més– hi ha l'anàlisi de Norberto Bottani –consultor i analista de polítiques d'educació– sobre les avaluacions de qualitat i els informes PISA. L'autor fa una anàlisi diacrònica de la història del procés avaluador extern dels sistemes educatius del planeta, des de les primeres intervencions, en la dècada dels cinquanta del passat segle i mil·lenni, la creació de la IEA –Associació Internacional per a l'Avaluació del Rendiment Educatiu– i el protagonisme assolit per l'OCDE, dels noranta ençà, amb els successius informes PISA, de reconegut prestigi i ressò i dels quals destaca:

- La periodicitat triennial de les proves.
- La seua coherència diacrònica.
- Els tres àmbits bàsics investigats: comprensió lectora, matemàtiques i ciències.
- L'alumnat de quinze anys d'arreu dels sistemes educatius, com a protagonista.
- La detecció de competències i no de continguts curriculars.

No amaga l'autor que, tot i la seua flexibilitat i universalitat, no es tracta d'una intervenció tancada i definitiva, sinó perfectible en el debat i la participació democràtica dels estats implicats i en el disseny de noves proves de detecció de la dimensió axiològica assolida i practicada pels nostres estudiants, en un context educatiu global i corresponsabilitzat per tots els agents implicats.

En definitiva, el número de VIA que recensionem ofereix una molt valuosa panoràmica del món de l'educació actual, des dels paràmetres de les ciències socials, del tot recomanable per a psicòlegs.

MARC ANTONI ADELL I CUEVA
Pedagog i psicòleg*

* Correspondència: Marc Antoni Adell i Cueva. Departament de Psicologia Social. Facultat de Psicologia. Avinguda de Blasco Ibáñez, 21. 46010-València (Espanya). Adreça electrònica: <marc.adell@uv.es>.